

Od redakcji

Rok 2024 to czas szczególnie w kwestii zachowania i upamiętnienia dziedzictwa historyczno-kulturowego ziemi spytkowickiej. Do finału zmierzają prace nad długo oczekiwaną monografią historyczną gminy Spytkowice, opisującą dzieje regionu od czasów najdawniejszych do końca drugiej wojny światowej. Efekty wieloletnich starań zespołu krakowskich badaczy będzie można poznać już wiosną przyszłego roku. Obecny rok to też czas wprowadzenia „Rocznika Spytkowickiego” na wyższy pułap rozwoju. Przede wszystkim, zgodnie z zeszłoroczną zapowiedzią ogłoszoną na kartach drugiego numeru, podjęto kolejne działania mające wzmocnić pozycję międzynarodową czasopisma. Do grona Rady Naukowej zaproszono znakomitego francuskiego historyka młodego pokolenia Jawada Daheura, reprezentującego prestiżowe paryskie Centrum Studiów nad Rosją, Kaukazem i Europą Centralną. Obronił on doktorat na Uniwersytecie w Strasbourgu w 2016 r. Specjalizuje się w badaniach nad historią społeczno-gospodarczą i historią środowiskową (relacjami człowiek–przyroda) ziem polskich od XVIII do początku XX w. Zaproszenie dr. Daheura do Rady Naukowej „Rocznika Spytkowickiego” nie jest jedynym *novum* prowadzącym do profesjonalizacji i umiędzynarodowienia czasopisma. Otóż od tego roku wydawcą „Rocznika” będzie cieszące się dużą estymą krakowskie Wydawnictwo Księgarnia Akademicka. Rozpoczęcie współpracy pomiędzy wspomnianym Wydawnictwem a gminą Spytkowice – reprezentowaną przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Spytkowicach – umożliwi umieszczenie naszego czasopisma w bazach bibliograficznych w Polsce oraz poza jej granicami. Tym sposobem treści w nim publikowane będą dostępne w „otwartym dostępie” w internecie. Celem nadrzędnym podjętych kroków jest nie tylko upowszechnienie wiedzy na temat dziejów ziemi spytkowickiej, ale też kreowanie pozytywnej marki Spytkowic i sąsiednich miejscowości w przestrzeni publicznej.

W numerze trzecim „Rocznika Spytkowickiego” Czytelnik znajdzie osiem tekstów rozmieszczonych w czterech działach: „Artykuły i rozprawy”, „Miscellanea”, „Recenzje i sprawozdania” oraz „Kalendarium”. W dziale pierwszym znalazły się cztery artykuły, które zostały poddane ocenie zewnętrznych recenzentów, specjalistów polskich lub zagranicznych, trudniących się naukowo zbliżoną tematyką. Część tę otwiera tekst autorstwa znanego już Państwu

z ostatniego numeru, wybitnego mediewisty Jerzego Rajmana pt. *Rozwój sieci parafialnej w ziemi zatorskiej w okresie od ok. 1326 do ok. 1378 r.* Artykuł ten komponuje się z wcześniejszymi publikacjami tegoż autora dotyczącymi kwestii organizacji Kościoła na obszarze dawnych księstw oświęcimskiego i zatorskiego w okresie średniowiecza. Następny tekst wyszedł spod pióra historyka afiliowanego na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie – Bartłomieja M. Wołyńca. Nosi on tytuł: *Związki biskupa krakowskiego Marcina Szyszkowskiego ze Spytkowicami*. Autor podnosi w nim, zapomniane lub w ogóle nieznane, wątki związane z dziejami Spytkowic przełomu XVI i XVII w. *Był synem ziemi spytkowickiej. Ojciec Rudolf Warzecha w ćwierćwiecze śmierci* to tytuł trzeciego w kolejności artykułu. Jego autorem jest znany historyk Kościoła, filozof oraz teolog związany ze zgromadzeniem zakonnym oo. karmelitów bosych (wieloletni prowincjał Krakowskiej Prowincji Zakonu Karmelitów Bosych) – Szczepan T. Praškiewicz OCD. Artykuł ten jest znakomitym przypomnieniem wybitnej postaci pochodzącej z Bachowic – o. Rudolfa Warzechy OCD. Recenzowany dział „Artykuły i rozprawy” wieńczy tekst przygotowany przez adepta nauk historycznych, pochodzącego z nieodległego Przybradza – autora monografii tej wsi – Krzysztofa Safernę. Ten młody historyk podjął się trudu ukazania *Obrazu rolnictwa Spytkowic i Ryczowa w dokumentacji Obozu Naukowo-Badawczego z 1968 r.*, w świetle zasobów archiwalnych Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie.

W numerze trzecim „Rocznika Spytkowickiego” w dziale „Miscellanea” umieszczono jeden obszerny tekst pt. „*Wszystko dla Jezusa przez bolejące Serce Maryi*”. *Historia posługi siostr serafitek w Bachowicach* autorstwa lokalnych badaczy regionalistów – Joanny i Kazimierza Dębskich.

Dział „Recenzji i sprawozdań” zawiera przygotowaną przez Konrada Meusa recenzję książki napisanej wspólnie przez Pawła Świdra oraz Andrzeja Nowakowskiego zatytułowanej: *Wybrane aspekty kultury fizycznej w powiecie wadowickim*, która ukazała się w Tarnowie nakładem wydawnictwa Biblos. W tym dziale wyjątkowo znalazł się również tekst poświęcony zmarłemu w tym roku, zasłużonemu samorządowcowi i społecznikowi Stanisławowi Ścierze. Artykuł wspomnieniowy przygotował Krzysztof Byrski. Numer kończy kalendarium wydarzeń kulturalnych, które miały miejsce w gminie Spytkowice w ubiegłym, 2023 r.

Wierzymy, że podobnie jak dwa poprzednie numery „Rocznika Spytkowickiego”, tak i ten spotka się z zainteresowaniem Czytelników oraz łaskawym przyjęciem z ich strony. Liczymy też, że za sprawą zmian wprowadzonych w funkcjonowaniu czasopisma zyska ono rzesze nowych sympatyków – nie tylko wśród mieszkańców gminy Spytkowice, ale też w gronie osób mieszkających poza jej granicami.

Życzymy przyjemnej lektury!

Redakcja